

**Corpus Juris Canonici, Per Regulas Naturali Ordine
Digestas, Usuque Temperatas, Ex Eodem Jure, Et
Conciliis, Patribus, Atque Aliunde Desumptas, Expositi**

Opus, Tum In Rebus Obscuris Claritate, Tum Dispersis Collectione ac
delectu, in contrariis conciliatione, eximium, simulque Indicibus ac
Præfationibus, Notisque quamplurimis & exquisitis illustratum, ; In Tres
Tomos divisum

Complectens Prolegomena Ad Jus Canonicum In Se Et Universim
Consideratum

Gibert, Jean-Pierre

Coloniæ Allobrogum, 1735

Sectio XVI. Notæ Historicæ circa Conciliorum Generalium Numerum, quæ
prout talia à Gallis habentur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74413)

se impeditum fuisse, quominus expectaret diutius, eas inter causas penuriam aliquot Episcoporum referret. *Quidam verò rerum penuria constricti nos adeuntes instanter urgebant, ut mox audientiam auspicaremur.* CONCIL. Tom. III. p. 570. Cum inopia aliquot Episcoporum Concilium haberi præmaturius coggerit; quæri potest, an utilis foret suppeditare sumptus Episcopis ad Concilium euntibus? Ratio est, quia, si pauperies aliquot Episcoporum cogit, ut Concilium citius, quam par sit, inchoetur, eadem cogere potest, ut tempus brevius adhibeatur tractandis negotiis. Aliundè, avaritia eosdem effectus gignere potest, quos inopia. Huic questioni respondemus, quòd, si incommodum sit Episcopos assistere Conciliis Generalibus suo sumptu, periculosum quoque esset sumptus eis suppeditari. Vel enim divites & pauperes promiscuè exhiberentur; sed iniquum est divitibus erogari sumptum, quem ære suo facere tenentur, & cuius gratiâ partim suos reditus habent; Præterea, metuendum esset, ne ipsi negotia prorogarent, ad prorogandam fructuonem honorum & facultatum, quibus in Conciliis potirentur: majorque esset metus ex parte Episcoporum egentium, maxime, si in majoribus abundantia & honore versarentur quam in suis Diocesisibus. Vel soli pauperes hoc beneficio fuerentur, & tunc periculum esset, ne ii, qui sumptus largirentur, suffragio eorum ad arbitrium uterentur in negotiis ad se pertinentibus, ita ut, sive Imperator aut Princeps, sive Pontifex, tot votorum certi essent, quot stipendia solverent.

SECTIO XVI.

Nota Historica circa Conciliorum Generalium NUMERUM, quæ prout talia à GALLIS habentur.

Nullum est Concilium inter Generalia collocatum, cujus Definitiones circa fidem in Gallia non sint receptæ, sicut alibi; sed indè concludi non potest, Galliam pro Generalibus habere omnia Concilia, quæ Generalia creduntur ab aliis Ecclesiis: nam possibile est illam accepisse Definitiones quorundam Conciliorum, idèò solum, quòd Scripturæ & Traditioni consonæ essent, minime verò propter auctoritatem Conciliorum; idque eò magis possibile est, quòd etiam illud constet, ergà definitiones Concilii Lateranensis V. circa Animam rationalem, quia Gallia illam recepit; attamen nunquam illud pro Generali habuit.

Contra hanc observationem objici posset, Galliam accipere Concilium Constantiense, quod declaravit, se pro Generalibus recipere omnia Concilia, quæ prout talia, usque ad ejusdem tempus habebantur. Sess. XXXIX. ubi componendo Professionem fidei à Pontifice post suam creationem faciendam, dicitur, profitentem agnoscere auctoritatem Octo Conciliorum Generalium Orientis; nempe quatuor Constantinopolitanorum, *Secundi, Quinti, Sexti, & Octavi;* Duorum Nicænorum, *Primi & Secundi;* unius Ephesini, & unius Calcedonensis, & se idem facere quoad Concilia Generalia, Lateranensia, Lugdunensia, & Viennense. Ex hoc autem loco inferri posset, Galliam pro Generalibus recipere, non solum Octo priora, sed etiam Quatuor Lateranensia, Duo Lugdunensia, nec non Viennense: nam, licet Synodus in illis designandis utatur singulari numero, *Lateranensis, Lugdunensis;* certum videtur, eam illis verbis completi omnia Concilia Lateranensia, tunc temporis inter Generalia numerata; talia autem sunt Quatuor habita à CALIXTO II. usque ad INNOCENTIIUM III. inclusivè, & omnia Concilia Lugdunensia, tunc pro Generalibus habita; hæc autem sunt Duo,

habita Lugduni Sæculo XIII. nulla est enim ratio; cur verbo *Lateranensis*, unum è Quatuor potius quam aliud, aut alia, designetur, & verbo *Lugdunensis*, Primum potius quam secundum, & vicissim.

Huic Objectioni responsio multiplex occurrit, 1. Ex eo, quòd Gallia Conciliis Generalibus annumeret Constantiense, ejusque auctoritatem agnoscat, non sequitur, eam approbare & recipere quodcumque illud fecit. Sanè, *recipere Concilium*, non est approbare quidquid gessit: sed recipere ejus definitiones; exceptis tamen iis Decretis, quæ doctrinæ vigenti sunt contraria: necessaria est hæc modificatio; nam supponendum est, Ecclesiam illam agere rationabiliter, & proindè nihil recipere sententiæ suæ contrarium.

Et quidem falso atque injuriâ putaretur, Ecclesiam Gallicanam approbare Decreta ejus Concilii, quæ Potestati Spirituali videntur attribuire Jura Potestatis Temporalis, sive comminando penas temporales in contradictores, sive Salvum-conductum Imperialem infringendo, per licentiam Judici Ecclesiastico datam, procedendi capitaliter in eos, quibus securitas atque impunitas promissa fuerant. Factum posterius est in Sess. XVII. CONCIL. Tom. XII. p. 170. Prioris generis factum reperitur in Sess. XV. p. 144. & 147. adversus eos, qui grassabantur in Personas ad Concilia Generalia commeantes. 2. Concilium Constantiense prædicta Concilia non approbat, nisi quoad fidem, astringendo solum Pontificem ad declarandum, se credere, quod illa defini-verunt; supra autem ostendi, concludi non posse, quod Gallia Concilium pro Generali habeat, ex eo, quòd ejus Definitiones suscepit.

Quod si acceptatio Definitionum fidei ab aliquo Concilio factarum, non probat, Galliam illud pro Generali habere, id multo minus efficit acceptatio Decretorum, circa Disciplinam, ab eodem Concilio factorum. Nam plura sunt Concilia Particularia, quorum Canones in Gallia recepti sunt: tales sunt Canones non solum Conciliorum Gallicanorum, sed etiam plerique ex Conciliis Africanis, & longè plures è Conciliis Particularibus Orientalibus Sæculi IV. approbati à pluribus Conciliis Generalibus, & inserti Codici Ecclesiæ Universalis. Præterea, multi sunt Canones priorum Conciliorum Generalium, quos Gallia non recepit, quia suis moribus alieni visi sunt, quamvis illa pro Generalibus agnoscat. Itaque, sicut, ex non receptione Canonum, inferri non debet, Galliam non habere pro Generalibus Concilia, à quibus ipsi facti sunt; ita, ex acceptatione quorundam Canonum ab aliis Conciliis conditorum, concludi non potest illa pro Generalibus haberi in Gallia: à Particulari ad Universale non valet consecutio.

Scitu ergò difficile est, quæ, & quot sint Concilia pro Generalibus habita, apud Gallos: nam medium prædictum, quod insufficiente esse evicimus, omnium aptissimum videtur: non igitur nos circa hoc caput immorari diutius expedit, præsertim, si difficultati inquisitionis, adjiciatur consideratio spei quam modicæ fructum aliquem indè percipiendi. Sanè, reperitur quot Concilia Generalia à Gallis agnoscentur; quid indè emolumenti capiemus? Major-ne veneratio Decretis illorum accederet? Melius-ne observarentur? Certè, ad conciliandam reverentiam Decretis ad fidem pertinentibus, sufficit, ut illa recepta esse cognoscatur: cætera, vel repudiata fuere; hæc autem observari non debent, etiam si Concilia, à quibus condita fuerunt, pro Generalibus haberentur in Gallia: vel recepta fuere; horum autem utilitas sufficit, ut accuratè custodiantur.